

CIJFERS DE WAAG

		2021	2020
Financiering de Waag (omzet procentueel)	Zorgverzekeringswet	47%	43%
	Forensische Zorg	23%	23%
	Jeugdwet	23%	27%
	Overige Opbrengsten	7%	7%
Aantal cliënten de Waag	Zorgverzekeringswet	3.794	3.919
	Forensische Zorg	2.123	2.286
	Jeugdwet	973	973
	Totaal	6.890	7.178
Klachten op grond van Wkkgz	Aantal klachten van cliënten	28	11
	Behandelt door geschillencommissie	-	-
Behandelaren	Regio Noord	79	72
	Regio Midden	93	86
	Regio Zuid	103	93
	Algemeen	62	58
	Gemiddelde formatie	337	309
Vestigingen		12	11
Erkende zorgprogramma's	Effectief volgens eerste aanwijzingen	5	3
	Erkend als goed onderbouwd	6	7

TOELICHTING

Algemene toelichting

2021 was een jaar waarin de veerkracht van onze organisatie zichtbaar werd. De COVID-19-crisis had een grote impact op het leven van cliënten en medewerkers. Het vinden van een manier om op een gezonde en veilige manier de dagelijkse gang van zaken weer op te pakken was belangrijk. Tegelijkertijd stond het afgelopen jaar ook in het teken van krijgen van het keurmerk World-class Workplace 2022 waarmee we als organisatie de bevestiging kregen van de vele inspanningen om voor medewerkers tot een zo prettig en veilig mogelijke werkomgeving te komen, waarin alle ruimte is voor opleiding en ontwikkeling. Daarnaast mocht FAST (Forensische Ambulante Systeem Therapie) eind 2021 vijf kaarsjes uitblazen. Verder werd Vivienne de Vogel, onderzoeker bij De Forensische Zorgspecialisten en lector Werken in een Justitieel kader op de Hogeschool Utrecht, bijzonder hoogleraar Forensische Zorg aan de Universiteit Maastricht.

Financiering de Waag

De zorgverlening van de Waag wordt gefinancierd door de Zorgverzekeraars (Zorgverzekeringswet), de Dienst Justitiële Inrichtingen (Forensische Zorg) en de gemeenten (Jeugdwet). De categorie Overige Opbrengsten betreft met name subsidies en in mindere mate consultatie-, doorbelasting van extern ingezette behandelaren en overige dienstverlening aan andere partijen.

Aantallen cliënten de Waag

In de tabel zijn de aantallen cliënten van de Waag per financieringsstroom opgenomen. Incidenteel wijzigt de financiering van de zorg van een cliënt gedurende het jaar. In deze situaties wordt de betreffende cliënt in beide financieringsstromen verantwoord. Hierdoor is sprake van een dubbeltelling. Deze dubbeltelling bedraagt circa 2% van het totaal aantal cliënten.

De Waag is in 2020 en 2021 geconfronteerd met een geleidelijk dalend aantal cliënten die in behandeling zijn geweest. De daling hangt waarschijnlijk samen met de invloed van de COVID-19-crisis. Ook de nieuwe instroom van cliënten is mogelijk als gevolg van deze pandemie gedaald.

Gemiddeld gezien is de behandeling van de cliënten daarentegen intensiever geworden. Dit heeft te maken met verschillende oorzaken, zo is er sprake geweest van een toename aan cliënten met complexe problematiek in combinatie met een hoog risicoprofiel. Dit speelde vooral binnen huiselijk geweld en bij mensen met ernstige agressieproblematiek. Ook is er sprake geweest van een stijging in cliënten met een licht verstandelijke beperking en bleek er vaker sprake van problematisch middelengebruik. Het is aannemelijk dat de maatregelen rondom de COVID-19-crisis invloed hebben gehad op een stijging in ernst van problematiek binnen huiselijk geweld en aanhoudende boosheidsgevoelens, zo ook een toename in middelengebruik. Het heeft er hoe dan ook toe geleid dat intensiever behandelen noodzakelijk bleek voor het verminderen van het recidiverisico en het verbeteren van de veiligheid.

Klachten op grond van Wkkgz

De Forensische Zorgspecialisten heeft in 2021 extra aandacht besteed aan klachten van patiënten en cliënten. Zo is er structureel formatie beschikbaar gekomen voor de rol van klachtenfunctionaris. Daarnaast zijn de medewerkers, patiënten en cliënten extra geïnformeerd over de beschikbaarheid van de klachtenfunctionaris. De extra aandacht heeft ook geleid tot het in behandeling nemen van extra klachten. Geen van de behandelde klachten in 2020 en 2021 zijn voorgelegd aan de geschillencommissie.

Behandelaren

In de tabel is de beschikbare behandelformatie per regio van de Waag weergegeven. De formatie voor teamleiders, secretariaat, onderzoek, behandelzaken en directie is opgenomen onder de regel 'Algemeen'. Dit is exclusief centrale ondersteuning vanuit De Forensische Zorgspecialisten.

Vestigingen

De Waag heeft in 2021 een nieuwe vestiging in Dordrecht geopend. Inmiddels biedt de Waag vanuit 12 vestigingen gespecialiseerde zorg voor mensen die grensoverschrijdend of strafbaar gedrag vertonen.

Erkende zorgprogramma's

In 2021 waren er 11 zorgprogramma's, waarvan er vijf inmiddels erkend zijn als effectief volgens eerste aanwijzingen. In 2020 waren er 10 zorgprogramma's waarvan er drie inmiddels erkend als effectief volgens eerste aanwijzingen. Erkenningen voor de zorgprogramma's zijn door de Erkenningscommissie Justitiële Interventies verleend nadat deze ze heeft beoordeeld.

Effectief volgens eerste aanwijzingen

- *ARopMaat JoVo Ambulant en Klinisch*
Behandeling voor jongvolwassenen met (zeer) ernstige agressieproblematiek.
- *SoVa op Maat Ambulant en Klinisch*
Behandeling voor jongeren en jongvolwassenen bij wie reguliere hulpverlening niet heeft geholpen en die onder andere door een beperkte emotieregulatie en een tekort aan sociale vaardigheden externaliserende gedragsproblemen vertonen, waaronder delictgedrag.
- *Ouderschap met Liefde en Grenzen*
Het gaat om een intensief, relatief kortdurend behandelprogramma voor gezinnen met jongeren die matig tot ernstige externaliserende gedragsproblemen vertonen. Er is sprake van problematische en verstoorde gezinsrelaties in combinatie met (ernstige) opvoedingsonmacht bij ouders/opvoeders.
- *ARopMaat Jeugd*
Behandeling voor jongeren met (zeer) ernstige agressieproblematiek, hun opvoeders worden standaard bij de behandeling betrokken.
- *Forensische Ambulante Systeem Therapie (FAST)*
Een behandeling die vaak wordt aangeboden binnen de Waag, het is bedoeld voor jongeren met (zeer) ernstige gedragsproblemen, waaronder agressie en delictgedrag. FAST is een outreachende en intensieve behandeling die gebruik maakt van een systeemgerichte en cognitieve gedragsmatige aanpak in combinatie met de methode Geweldloos Verzet. Bij FAST wordt zowel aan persoonsfactoren als gezinsfactoren gewerkt en aan systeemfactoren buiten het gezin.

Erkend als goed onderbouwd

- *Pas op de Grens Jeugd*
Deze behandeling is bedoeld voor minderjarige jongens die seksueel grensoverschrijdend gedrag vertonen. De behandeling is ook systemisch gericht. Als er veel problemen zijn in het functioneren van het gezin kan de behandeling in combinatie met FAST aangeboden worden.
- *ARopMaat volwassenen klinisch*
Behandeling voor volwassenen met (zeer) ernstige agressieproblematiek in een klinische setting.
- *ARopMaat volwassenen ambulante*
Behandeling voor volwassenen met (zeer) ernstige agressieproblematiek in een ambulante setting.
- *Zorgprogramma vermogen*
Dit behandelprogramma is vrij recent erkend en bedoeld voor volwassen mannen en vrouwen die voornamelijk vermogensdelicten plegen en onderverdeeld kunnen worden in drie subdoelgroepen. Het gaat om cliënten met een overwegend antisociaal persoonlijkheidsprofiel of cliënten bij wie het plegen van vermogensdelicten voortkomt uit disfunctionele coping of cliënten bij wie sprake is van problematisch middelengebruik in combinatie met antisociale cognities en emotieregulatieproblematiek.

- *Pas op de Grens (SGG voor volwassenen met een LVB)*
Deze behandeling is bedoeld voor volwassen mannen met een licht verstandelijke beperking die seksueel grensoverschrijdend gedrag vertonen. De behandeling is ook systemisch gericht.
- *Topzorg*
Het betreft een behandeling voor jongvolwassen veelplegers, waaronder zogenaamde 'high-impact' misdrijven. Het gaat om cliënten met een hoog tot zeer hoog recidiverisico. Topzorg is een outreachende behandeling die onder andere gebruik maakt gebruik van een systeemgerichte en cognitieve gedragsmatige aanpak in combinatie met schematherapeutische technieken.